

ZAKON

O TURISTIČKIM ORGANIZACIJAMA

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 011/04 od 20.02.2004, 046/07 od 31.07.2007, Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 045/14 od 24.10.2014, 042/17 od 30.06.2017, 027/19 od 17.05.2019)

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, načela organizacije i rada turističkih organizacija, način njihovog finansiranja, kao i kriterijumi za kategorisanje turističkih mjesta.

Član 2

Turističke organizacije osnivaju se radi unapređenja i promocije turističkog proizvoda u skladu sa strategijom promocije crnogorskog turizma i njegovim posebnim i opštim zadacima, kako na lokalnom nivou, tako i na nivou Crne Gore (u daljem tekstu: Crna Gora), a radi uključivanja u evropske i svjetske turističke tokove.

Djelatnost turističkih organizacija obuhvata:

- 1) unapređenje opštih uslova boravka turista, kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta područja za koje su osnovane;
- 2) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i o privrednim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda određenog područja, a posebno zaštite životne sredine i kulturne baštine;
- 3) podsticanje razvoja turističke infrastrukture i pružanje informacija turistima.

Član 3

Djelatnost turističke organizacije zasniva se na načelu ostvarivanja javnog interesa u oblasti turizma, po pravilu, bez ostvarivanja neposredne dobiti.

Član 4

Turistička organizacija ima svojstvo pravnog lica.

Prava i obaveze turističke organizacije utvrđuju se ovim zakonom i statutom turističke organizacije.

Svojstvo pravnog lica turistička organizacija stiče danom upisa u Centralni turistički registar (u daljem tekstu: Registar).

Član 5

Osnov ukupnog sistema turističkih organizacija čini turističko mjesto.

Turistička mjesta u Crnoj Gori, po svome značaju za turizam, razvrstavaju se u kategorije, po kriterijumima utvrđenim u skladu sa ovim zakonom.

Turistička mjesta određuje ministarstvo nadležno za poslove turizma (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Ministarstvo prije određivanja turističkog mjesta pribavlja mišljenje opštine, glavnog grada i prestonice (u daljem tekstu: opština) na čijoj se teritoriji nalazi turističko mjesto.

Član 6

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

II. TURISTIČKE ORGANIZACIJE

Član 7

Opština može osnovati lokalnu turističku organizaciju.

Opština u kojoj postoji najmanje jedno turističko mjesto kategorije A obavezno osniva lokalnu turističku organizaciju.

Opština u kojoj postoji turističko mjesto kategorije B, C ili D može osnovati lokalnu turističku organizaciju.

Akt o osnivanju lokalne turističke organizacije donosi skupština opštine.

Izuzetno od stava 1 ovog člana opština može poslove lokalne turističke organizacije prenijeti drugom pravnom licu čiji je osnivač opština.

Član 8

Za teritoriju dvije ili više opština može se, sporazumom tih opština, osnovati međuopštinska turistička organizacija, bez prethodnog osnivanja lokalnih turističkih organizacija.

Na turističku organizaciju iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na lokalnu turističku organizaciju.

Član 9

Za teritoriju Crne Gore osniva se Nacionalna turistička organizacija.

Akt o osnivanju Nacionalne turističke organizacije donosi Vlada Crne Gore.

Član 10

Turistička organizacija ima obavezne, a može imati i dobrovoljne članove.

Član 11

Turistička organizacija ima statut.

Statutom turističke organizacije uređuju se:

- 1) zadaci;
- 2) prava, obaveze i odgovornosti članova turističke organizacije;
- 3) djelokrug, organizacija, način izbora i opoziva organa, kao i mandat članova organa;
- 4) predstavljanje i zastupanje turističke organizacije;
- 5) odlučivanje;
- 6) način ostvarivanja javnosti rada;
- 7) način donošenja statuta i drugih opštih akata;
- 8) sjedište turističke organizacije;
- 9) druga pitanja od značaja za efikasnije funkcionisanje turističke organizacije.

Turistička organizacija, koja osniva organizacione djelove (predstavništva, biroe, filijale i sl.), statutom uređuje njihovu organizaciju, prava i dužnosti, kao i način poslovanja i finansiranja.

Član 12

Organi turističke organizacije su:

- skupština,
- izvršni odbor,
- nadzorni odbor;
- predsjednik.

Statutom turističke organizacije može se predvidjeti osnivanje i drugih organa.

Mandat organa turističke organizacije je četiri godine.

Član 13

Skupština turističke organizacije je najviši organ upravljanja u turističkoj organizaciji.

Skupštinu turističke organizacije čine članovi, odnosno predstavnici članova turističke organizacije.

Prava članova turističke organizacije u upravljanju turističkom organizacijom utvrđuju se prema njihovom učešću u prihodima turističke organizacije i značaju za ukupni razvoj turizma.

Skupština turističke organizacije:

- 1) donosi statut turističke organizacije;
- 2) donosi poslovnik o radu skupštine;
- 3) odlučuje o izboru i razrješenju članova izvršnog odbora;
- 4) donosi godišnji program rada turističke organizacije;
- 5) donosi finansijski plan i finansijski iskaz turističke organizacije;

- 6) imenuje članove nadzornog odbora;
- 7) utvrđuje visinu i način plaćanja članskog doprinosa za dobrovoljne članove;
- 8) usvaja godišnje izvještaje;
- 9) donosi odluke i rješava druga pitanja kada je to predviđeno statutom i drugim aktima turističke organizacije.

Član 14

Izvršni odbor je izvršni organ turističke organizacije i odgovara skupštini turističke organizacije za svoj rad. Izvršni odbor obavlja poslove utvrđene ovim zakonom i statutom turističke organizacije.

Izvršni odbor turističke organizacije, naročito:

- 1) sprovodi odluke i zaključke skupštine turističke organizacije;
- 2) predlaže skupštini osnovne smjernice, godišnji program rada i finansijski plan turističke organizacije;
- 3) podnosi izvještaje o izvršenju programa rada i finansijskom poslovanju turističke organizacije;
- 4) upravlja imovinom turističke organizacije, u skladu sa ovim zakonom i statutom;
- 5) donosi opšte akte koji nijesu u nadležnosti skupštine;
- 6) imenuje direktora stručne službe i rukovodioce organizacionih jedinica, na osnovu javnog konkursa;
- 7) obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom i statutom turističke organizacije.

Član 15

Nadzorni odbor turističke organizacije ima najmanje tri člana.

Statutom se može odrediti veći broj članova nadzornog odbora, s tim da njihov broj mora biti neparan.

Član nadzornog odbora ne može biti istovremeno član izvršnog odbora turističke organizacije.

Nadzorni odbor iz reda svojih članova bira predsjednika.

Nadzorni odbor obavlja kontrolu:

- 1) vođenja poslova turističke organizacije;
- 2) materijalno-finansijskog poslovanja i raspolaganja sredstvima turističke organizacije i njenih organizacionih djelova;
- 3) izvršenja i realizacije programa rada i finansijskog plana turističke organizacije.

O svom radu nadzorni odbor podnosi pisani izvještaj skupštini i izvršnom odboru turističke organizacije najmanje polugodišnje.

Član 16

Predsjednik predstavlja turističku organizaciju.

Dužnost predsjednika Nacionalne turističke organizacije obavlja ministar nadležan za poslove turizma.

Dužnost predsjednika lokalne turističke organizacije obavlja predsjednik opštine, ako statutom turističke organizacije nije drukčije određeno.

Predsjednik saziva i predsjedava skupštinom, ako statutom nije drukčije određeno.

Član 17

Rad turističkih organizacija je javan.

Javnost rada obezbjeđuje se na način propisan statutom turističke organizacije.

Član 18

Upis turističke organizacije u Registar vrši se na osnovu prijave za upis. Uz prijavu za upis podnosi se akt o osnivanju, statut turističke organizacije i dokaz o registraciji u Centralnom registru privrednih subjekata.

Prijavu za upis u Registar turistička organizacija dužna je podnijeti u roku od 15 dana od dana osnivanja.

Registar vodi Ministarstvo, koje je dužno izvršiti upis rješenjem u roku od 10 dana od dana podnošenja prijave za upis.

Turistička organizacija može otpočeti obavljanje djelatnosti nakon upisa u Registar.

Ako se upis u Registar ne izvrši u roku iz stava 3 ovog člana smatraće se da je upis izvršen prvog narednog dana po isteku tog roka.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Oblik, sadržaj i način vođenja Registra propisuje Ministarstvo.

Član 19

Turistička organizacija za svaku poslovnu godinu utvrđuje program rada i finansijski plan u skladu sa smjernicama Nacionalne turističke organizacije.

Predlog akata iz stava 1 ovog člana izvršni odbor podnosi skupštini turističke organizacije do kraja novembra mjeseca tekuće godine.

Lokalna turistička organizacija, prije usvajanja, dostavlja na prethodnu saglasnost Nacionalnoj turističkoj organizaciji predlog akata iz stava 1 ovog člana.

Prethodna saglasnost iz stava 3 ovog člana daje se lokalnoj turističkoj organizaciji ako su akti iz stava 1 ovog člana urađeni u skladu sa smjernicama Nacionalne turističke organizacije.

Ako Nacionalna turistička organizacija na akte iz stava 3 ovog člana ne da saglasnost u roku od 30 dana od dana dostavljanja, smatraće se da je saglasnost data.

Godišnji program rada i godišnji finansijski plan lokalnih turističkih organizacija obavezno sadrže pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna finansijska sredstva za njihovo izvršenje.

Lokalna turistička organizacija koja je osnovala turističko informativne biroe u aktima iz stava 1 ovog člana posebno iskazuju njihove planirane zadatke i potrebna finansijska sredstva za njihovo izvršavanje.

Član 20

Turistička organizacija ostvaruje prihode iz sljedećih izvora:

- 1) članskog doprinosa;
- 2) boravišne takse, u skladu sa posebnim zakonom;
- 3) izletničke takse;
- 4) turističke takse;
- 5) sredstava budžeta opštine Glavnog grada i Prijestonice i budžeta Crne Gore, na osnovu posebnih programa;
- 6) dobrovoljnih priloga (donacija);
- 7) kredita;
- 7a) sredstava ostvarenih kroz strateška partnerstva i participacije;
- 8) iz drugih izvora, u skladu sa zakonom (prodajom suvenira, obavljanjem izdavačke djelatnosti i online - internet prodajom).

Pored prihoda prodajom suvenira kao i iz stava 1 ovog člana, turistička organizacija može ostvarivati prihode obavljanjem izdavačke i druge djelatnosti usmjerene na ostvarivanje svojih ciljeva, u skladu sa zakonom.

Turistička organizacija je dužna da prihode iz st. 1 i 2 ovog člana koristi u skladu sa njihovom namjenom, godišnjim programom rada i godišnjim finansijskim planom.

Turistička organizacija može obavljati privrednu i drugu djelatnost ako se za obavljanje te djelatnosti upiše u Centralni registar privrednih subjekata.

Član 21

Turistička organizacija prestaje na osnovu:

- 1) odluke osnivača o prestanku turističke organizacije;
- 2) akta Ministarstva o zabrani rada turističke organizacije, ako vrši djelatnost suprotno odredbama ovoga zakona;
- 3) akta Ministarstva o zabrani rada ako dvije godine uzastopno ne dobije prethodnu saglasnost Nacionalne turističke organizacije iz člana 19 stav 3 ovog zakona.

U slučaju nastupanja uslova iz stava 1 ovog člana turistička organizacija se briše iz Registra.

III. LOKALNA TURISTIČKA ORGANIZACIJA

Član 22

Zadaci lokalne turističke organizacije su:

- 1) unaprjeđenje i promocija izvornih vrijednosti područja opštine za koju je osnovana;
  - 1a) prikupljanje i ažuriranje podataka o turističkoj ponudi opštine i njihovo objavljivanje na svojoj internet stranici;

- 1b) učešće u realizaciji projekata za razvoj i diverzifikaciju turističke ponude;
- 2) stvaranje uslova za aktiviranje turističkih resursa na teritoriji opštine;
- 3) saradnja sa pravnim licima, fizičkim licima, udruženjima i nevladinim organizacijama koje za predmet poslovanja imaju turističku i ugostiteljsku ili njoj komplementarnu djelatnost u cilju dogovaranja, utvrđivanja i sprovođenja politike razvoja turizma i poboljšanja uslova boravka turista na teritoriji opštine;
- 4) izrada turističko-propagandnog i drugog informativnog materijala;
- 5) podsticanje, koordiniranje i organizovanje kulturnih, umjetničkih, zabavnih, privrednih, sportskih i drugih manifestacija, koje doprinose obogaćivanju turističke ponude;
- 6) pružanje informacija gostima o raspoloživim smještajnim kapacitetima u primarnim i komplementarnim ugostiteljskim objektima, ugostiteljskim objektima za pružanje usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića i kapacitetima privatnog smještaja, kulturnim manifestacijama, događajima i drugim servisnim informacijama o turističkim uslugama na teritoriji opštine;
- 7) pružanje informacija o radnom vremenu zdravstvenih ustanova, banaka, pošte, trgovine i drugih informacija potrebnih za boravak turista;
- 8) posredovanje i pružanje pomoći prilikom rezervacije i davanje informacija o smještajnim kapacitetima ako u turističkom mjestu za koje je osnovana turistička organizacija ne postoji registrovana turistička agencija;
- 9) dostavljanje prijave i odjave boravka u skladu sa zakonom;
- 10) podsticanje aktiviranja područja opštine koja nijesu ili su nedovoljno uključena u turistički promet;
- 11) podsticanje i organizovanje akcija usmjerenih na zaštitu i očuvanje turističkog prostora, životne sredine i kulturnog nasljeđa;
- 12) realizovanje programa aktivnosti boravka studijskih grupa i novinara na teritoriji svog djelovanja;
- 13) vođenje evidencije u cilju kontrole izdavanja i korišćenja smještajnih jedinica u vikend stanovima, u saradnji sa organima lokalne uprave i sačinjavanje izvještaja koji najmanje dvomjesečno dostavlja Ministarstvu;
- 14) organizovanje turističko-informativnih biroa u turističkim mjestima, za koje ocijeni potrebu;
- 15) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama, "Sl. list CG", br. 27/19)
- 16) prikupljanje i obrada podataka (dnevna, nedjeljna i mjesečna) o turističkom prometu (broj turista i broj noćenja) i njegovoj strukturi na području opštine, kao i izrada mjesečnog izvještaja o turističkom prometu (broj turista i broj noćenja) za potrebe nadležnog organa za poslove statistike i Nacionalne turističke organizacije;
- 17) vođenje evidencije o naplati boravišne takse, izletničke, turističke takse i članskog doprinosa;
- 18) procjena neobuhvaćenog turističkog prometa na nivou opštine;
- 19) saradnja sa organima opštine u cilju donošenja i sprovođenja lokalnih mjera za poboljšanje uslova boravka turista na teritoriji opštine;
- 20) saradnja sa lokalnim udruženjima i nevladinim organizacijama iz oblasti turizma i ugostiteljstva i njima komplementarnim djelatnostima;
- 21) saradnja sa drugim lokalnim turističkim organizacijama u Crnoj Gori;
- 22) sprovođenje anketa i drugih istraživanja u cilju utvrđivanja ocjene kvaliteta turističkog proizvoda na teritoriji opštine;
- 23) izrada izvještaja i informacija za potrebe Nacionalne turističke organizacije;
- 24) dostavljanje godišnjeg plana za unaprjeđenje i razvoj turizma na uvid i odobrenje Nacionalnoj turističkoj organizaciji;
- 25) obavljanje i drugih poslova u cilju promocije turističkog proizvoda na teritoriji opštine;
- 26) saradnja sa istim ili sličnim organizacijama van Crne Gore.

Član 23

Obavezni članovi u lokalnoj turističkoj organizaciji su sva pravna i fizička lica koja na teritoriji opštine u kojoj se osniva turistička organizacija imaju svoje sjedište ili organizacioni dio i koja ostvaruju prihod obavljanjem turističkih i ugostiteljskih, kao i sa turizmom neposredno povezanim djelatnostima.

Ministarstvo će svojim propisom utvrditi koje se djelatnosti smatraju neposredno povezane sa turizmom.

Obavezno članstvo u lokalnoj turističkoj organizaciji počinje danom osnivanja turističke organizacije, odnosno danom početka obavljanja djelatnosti pravnog i fizičkog lica na teritoriji opštine na kojoj je osnovana lokalna turistička organizacija.

Na prestanak obaveznog članstva u lokalnoj turističkoj organizaciji ne utiče privremena obustava djelatnosti, kao ni sezonsko obavljanje djelatnosti.

Obavezno članstvo u lokalnoj turističkoj organizaciji opštine prestaje prestankom rada turističke organizacije ili prestankom obavljanja djelatnosti člana turističke organizacije.

Obavezni članovi lokalne turističke organizacije, odnosno njihovi predstavnici mogu birati i biti birani u organe lokalne turističke organizacije.

Član 24

Ostala pravna i fizička lica sa teritorije opštine koja nijesu članovi lokalne turističke organizacije, u skladu sa odredbom člana 23 ovog zakona, mogu biti članovi lokalne turističke organizacije na dobrovoljnoj osnovi.

O zahtjevu lica iz stava 1 ovoga člana odlučuje skupština lokalne turističke organizacije.

Član 25

Skupštinu lokalne turističke organizacije čine predstavnici Nacionalne turističke organizacije, predstavnici članova lokalne turističke organizacije i predstavnici nadležnog organa lokalne samouprave, kao obavezni članovi, kao i predstavnici ostalih članova lokalne turističke organizacije koji se dobrovoljno učlane.

Član 26

Broj članova izvršnog odbora lokalne turističke organizacije utvrđuje se statutom.

Izvršni odbor lokalne turističke organizacije ima predsjednika i članove koje bira skupština iz reda članova lokalne turističke organizacije, na način da se obezbijedi srazmjerna zastupljenost članova pojedinih djelatnosti u izvršnom odboru, prema njihovom učešću u ukupnom prihodu turističke organizacije.

Član 27

Lokalna turistička organizacija može imati stručnu službu koja obavlja stručne i administrativne poslove turističke organizacije utvrđene ovim zakonom i statutom turističke organizacije.

Direktor lokalne turističke organizacije zastupa turističku organizaciju, organizuje poslovanje i rukovođenje, izvršava odluke izvršnog odbora i u granicama utvrđenih ovlašćenja, odgovoran je za poslovanje lokalne turističke organizacije.

Direktor lokalne turističke organizacije za svoj rad odgovara izvršnom odboru i predsjedniku.

Direktor lokalne turističke organizacije ne može biti član izvršnog odbora.

Član 28

Nadležni organ lokalne samouprave daje saglasnost na statut, godišnji program rada i programe turističke informativno propagandne djelatnosti, finansijski plan i finansijski iskaz lokalne turističke organizacije.

Ako nadležni organ lokalne samouprave ne da saglasnost u roku od 90 dana od dana dostavljanja akata iz stava 1 ovog člana, smatraće se da je saglasnost data.

Član 29

Na teritoriji opštine u kojoj ima više turističkih mjesta lokalna turistička organizacija može, u turističkim mjestima za koje se ocijeni da postoji potreba i uslovi za njihovo osnivanje, osnivati organizacione djelove - turističko informativne biroe (u daljem tekstu: biro).

Djelatnost biroa, kao i ovlašćenja u pravnom prometu određuju se u okviru djelatnosti lokalne turističke organizacije statutom lokalne turističke organizacije, u skladu sa ovim zakonom.

Turističko informativni biro obavlja sljedeće poslove:

- 1) pruža informacije vezane za smještaj, boravak turista i sadržaj njihovog boravka;
- 2) njegovanje i razvoja tradicionalnog gostoprimstva;
- 3) promocija, podrška i organizacija tradicionalnih manifestacija, folklornog, zabavnog, sportskog i kulturnog karaktera;
- 4) podrške i organizovanja akcija usmjerenih na očuvanje životne sredine, kao i na zaštitu i očuvanje kulturnog nasljeđa u turističkom mjestu;
- 5) registracija i praćenje turističkog prometa na teritoriji turističkog mjesta;
- 6) rad na prihvatu i registraciji gostiju;
- 7) saradnje sa lokalnom turističkom privredom i njoj komplementarnim djelatnostima;

8) saradnje sa drugim subjektima u turističkom mjestu koji na bilo koji način učestvuju u pružanju turističkih usluga, odnosno učestvuju u kreiranju lokalnog turističkog proizvoda;

9) druge poslove, u skladu sa statutom lokalne turističke organizacije.

Za obavljanje poslova iz stava 3 ovog člana lokalna turistička organizacija može ovlastiti turistička društva osnovana u skladu sa posebnim zakonom.

IV. NACIONALNA TURISTIČKA ORGANIZACIJA

Član 30

Nacionalna turistička organizacija Crne Gore osniva se radi kreiranja crnogorskog turističkog proizvoda, planiranja i realizacije strategije crnogorskog turizma, predlaganja i izvođenja promotivnih aktivnosti u zemlji i inostranstvu od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu i podizanja nivoa kvaliteta cjelokupne turističke ponude Crne Gore.

Nacionalna turistička organizacija obavlja sljedeće zadatke:

- 1) objedinjava crnogorsku turističku ponudu;
- 2) radi na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih djelova, vrijednosti i usluga, koji čine integralni turistički proizvod;
- 3) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama, "Sl. list CG", br. 27/19)
- 4) preduzima mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža Crne Gore, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije;
- 5) radi na inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
- 6) uspostavlja jedinstveni turističko-informacioni sistem;
- 7) saraduje u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
- 8) radi na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;
- 9) prati stanje na turističkom tržištu u cilju pravovremenog donošenja odgovarajućih odluka;
- 10) na osnovu izvještaja lokalnih turističkih organizacija, prati, analizira i ocjenjuje izvršavanje njihovih planova i programa, utvrđenih zadataka i uloga, s posebnim naglaskom na svrsishodnost i urednost trošenja sredstava;
- 10a) pruža stručnu pomoć i prati realizaciju zadataka lokalnih turističkih organizacija;
- 10b) na osnovu podataka iz Jedinstvene evidencije turističkog prometa i mjesečnog izvještaja o turističkom prometu lokalnih turističkih organizacija evidentira, prati i izrađuje izvještaje o turističkom prometu;
- 10c) nedjeljno, a po potrebi i dnevno izvještava Ministarstvo o turističkom prometu;
- 11) utvrđuje smjernice budućih planova i programa lokalnih turističkih organizacija;
- 12) usklađuje interese, pruža podršku i koordinira načine izvršenja svih planskih i programskih zadataka svih turističkih organizacija;
- 13) preduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u turistički nerazvijenim dijelovima Crne Gore;
- 14) saraduje sa organizatorima putovanja i prevoznicima;
- 15) saraduje u radu na dokumentaciji u cilju podsticanja investicija u turizam, ugostiteljstvu i njima komplementarnim djelatnostima;
- 16) saraduje sa turističkim organizacijama zemalja u okruženju, Evropi i svijetu;
- 17) podstiče, unapređuje, promoviše i štiti izvorne vrijednosti i stvara uslove za njihovo korišćenje u granicama održivog razvoja turizma u Crnoj Gori;
- 18) koordinira na poslovima razvoja turizma na lokalnom i državnom nivou;
- 19) radi na razvoju gostoprimstva, očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kome djeluje turistička organizacija;
- 20) finansira ili participira u finansiranju navedenih aktivnosti.

Bliži sadržaj i način vođenja turističko-informacionog sistema propisuje Ministarstvo.

Član 31

Nacionalna turistička organizacija može osnivati svoja predstavništva u inostranstvu.

Nacionalna turistička organizacija saraduje sa srodnim organizacijama u inostranstvu i može biti član međunarodnih turističkih organizacija i udruženja.

Član 32

Skupštinu Nacionalne turističke organizacije čine predstavnici lokalnih turističkih organizacija i predstavnici Vlade Crne Gore, kao obavezni članovi, kao i predstavnici privrednih asocijacija i društava koji se dobrovoljno učlane, na način i pod uslovima utvrđenim statutom.

Broj predstavnika članova u Skupštini Nacionalne turističke organizacije utvrđuje se statutom i određuje se srazmjerno njihovom turističkom značaju i učešću u ukupnom prihodu Nacionalne turističke organizacije.

Skupština se saziva po potrebi, a najmanje jedanput godišnje.

Član 33

Broj članova Izvršnog odbora Nacionalne turističke organizacije utvrđuje se statutom.

Izvršni odbor Nacionalne turističke organizacije ima predsjednika i članove koje bira skupština iz reda članova Nacionalne turističke organizacije, na način da se obezbijedi srazmjerno predstavljanje u Izvršnom odboru, a shodno njihovom turističkom značaju i njihovom učešću u ukupnom prihodu Nacionalne turističke organizacije.

Član 34

Nacionalna turistička organizacija osniva stručnu službu, radi obavljanja stručnih i administrativnih poslova turističke organizacije u skladu sa ovim zakonom i statutom turističke organizacije.

Direktor Nacionalne turističke organizacije organizuje poslovanje i rukovođenje, preduzima sve pravne radnje u ime i za račun organizacije i zastupa Nacionalnu turističku organizaciju u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim organima.

Direktor Nacionalne turističke organizacije za svoj rad odgovora izvršnom odboru i predsjedniku Nacionalne turističke organizacije.

Statutom Nacionalne turističke organizacije utvrđuje se koje odluke donosi direktor samostalno, a koje uz saglasnost predsjednika Nacionalne turističke organizacije.

Član 35

Vlada Crne Gore daje saglasnost na statut, godišnji program rada i programe turističke informativno propagandne djelatnosti, finansijski plan i finansijski iskaz Nacionalne turističke organizacije i na akt o osnivanju predstavništava u inostranstvu.

V. KATEGORIZACIJA TURISTIČKIH MJESTA

Član 36

Turistička mjesta se prema svom značaju za turizam razvrstavaju u kategorije: A, B, C i D.

Turistička mjesta iz stava 1 ovog člana razvrstavaju se u odgovarajuću kategoriju prema kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima.

Kategoriju A turističkog mjesta imaju Glavni grad i Prijestonica.

Kvantitativni kriterijumi za kategorizaciju turističkih mjesta su:

- 1) trogodišnji prosjek ostvarenog broja turističkih noćenja u turističkom mjestu (broj noćenja);
- 2) broj noćenja iz tačke 1 ovog stava po stanovniku turističkog mjesta (koeficijent intenziteta turističkog prometa);
- 3) ukupna vrijednost prometa u turističkoj i ugostiteljskoj djelatnosti po stanovniku turističkog mjesta (koeficijent specifičnog turističkog prometa).

Kvalitativni kriterijumi za kategorizaciju turističkih mjesta su:

- 1) ugostiteljski objekti više i visoke kategorije;
- 2) infrastrukturna opremljenost (javna i turistička infrastruktura);
- 3) prirodna i kulturna baština, a posebno: zaštićeni prirodni lokaliteti, lokaliteti i spomenici pod zaštitom UNESCO-a, istorijski i umjetnički spomenici i drugi sadržaji, prirodne ljepote i druge turističke zanimljivosti;
- 4) sistem zdravstvene zaštite;
- 5) uređenost i opremljenost javnih površina;
- 6) dodatna ponuda (sportski, kulturni i drugi sadržaji).

Kategorizacija turističkih mjesta vrši se svake pete godine aktom Ministarstva.

Podatke na osnovu kojih se određuje kategorija turističkog mjesta daje organ uprave nadležan za poslove statistike i nadležni organ opštine.

Bliže kriterijume, način vrednovanja kriterijuma za kategorizaciju turističkih mjesta i način određivanja kategorije turističkih mjesta propisuje Ministarstvo.

VI. ČLANSKI DOPRINOS U TURISTIČKIM ORGANIZACIJAMA

Član 37

Članski doprinos plaćaju pravna lica, fizička lica i preduzetnici koji na teritoriji opštine u kojoj je osnovana lokalna turistička organizacija imaju svoje sjedište ili organizacionu jedinicu, odnosno društvo koje obavlja turističku, ugostiteljsku i/ili sa turizmom neposredno povezanu djelatnost.

Subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su nadležnom poreskom organu opštine na čijoj teritoriji posluju, iskazati i prijaviti ostvarene poslovne prihode umanjene za iznos poslovnih rashoda pojedinačno za svaku organizacionu jedinicu u kojoj se obavlja turistička, ugostiteljska i/ili sa turizmom neposredno povezana djelatnost.

Član 38

Djelatnosti iz člana 37 ovog zakona razvrstavaju se u grupe u zavisnosti od nivoa povezanosti ostvarenog prihoda sa turizmom i to tako da su u prvoj grupi zastupljene djelatnosti čiji prihod je najviše neposredno zavisn od turizma, a u posljednjoj grupi one djelatnosti čiji prihod najmanje zavisi od turizma.

Razvrstavanje djelatnosti po pojedinim grupama vrši se prema propisu koje donosi Ministarstvo.

Član 39

Visina godišnjeg članskog doprinosa utvrđuje se u rasponu od 50 do 10.000 eura.

Visinu članskog doprinosa određuje opština svojim propisom, u zavisnosti od:

- grupe djelatnosti;
- iznosa poslovnih prihoda koje član ostvari u godini prije godine za koju se utvrđuje članski doprinos umanjen za iznos poslovnih rashoda.

Način obračunavanja i plaćanja članskog doprinosa uređuje opština svojim propisom s tim da se visina obračunatog godišnjeg članskog doprinosa iz stava 1 ovog člana za mjesta kategorije B umanjuje za 50%, a za mjesta kategorije C i D za 70%.

Član 40

Prikupljena sredstva od članskog doprinosa koriste se:

- 60% za finansiranje djelatnosti lokalne turističke organizacije;
- 40% za finansiranje programa Nacionalne turističke organizacije, od čega se 20% izdvaja za promovisanje i povećanje dostupnosti Crne Gore.

Član 41

Nadzor nad utvrđivanjem, obračunavanjem i plaćanjem članskog doprinosa vrši nadležni poreski organ opštine.

Član 42

Na odnose koji nijesu posebno uređeni ovim zakonom, a koji se odnose na plaćanje članskog doprinosa primjenjuje se zakon kojim se uređuje poreski postupak.

VII. IZLETNIČKA TAKSA

Član 42a

Izletnička taksa je paušalni novčani iznos koji lokalnoj turističkoj organizaciji plaćaju turisti koji u okviru organizovanih grupa turista, posredstvom turističkih agencija, drugih pravnih lica ili preduzetnika koji su registrovani za obavljanje turističke djelatnosti, posjećuju pojedine turističke lokalitete izuzetnih prirodnih ili kulturno-istorijskih vrijednosti, za koje je organ lokalne samouprave donio odluku o obavezi plaćanja izletničke takse u skladu sa člana 42b stav 2 ovog zakona.

Član 42b

Izletničku taksu svojim propisom uvodi organ lokalne samouprave.

Odluku iz stava 1 ovog člana o uvođenju izletničke takse za određene turističke lokalitete izuzetnih prirodnih ili kulturno-istorijskih vrijednosti organ lokalne samouprave donosi uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore.

Član 42v

Izletničku taksu ne plaćaju:

- 1) djeca do 12 godina starosti;
- 2) lica sa teškim čulnim i tjelesnim smetnjama;
- 3) učesnici školskih ekskurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organizuju škole i fakulteti u okviru redovnih programa, održavanja obrazovnih, sportskih i kulturnih manifestacija;
- 4) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja taksa i koji organizovano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.

Lica iz stava 1 ovog člana ne plaćaju izletničku taksu ako podnesu dokaz o ispunjavanju uslova iz stava 1 ovog člana (potvrda obrazovne institucije, ljekara, dr.).

Član 42g

Naplata izletničke takse vrši turistička agencija, drugo pravno lice ili preduzetnik koji je registrovan za obavljanje turističke djelatnosti.

Turistička agencija, drugo pravno lice ili preduzetnik naplaćuje izletničku taksu istovremeno sa naplatom sopstvenih usluga, uz obavezu da naplaćeni iznos izletničke takse uplati lokalnoj turističkoj organizaciji opštine na čijoj teritoriji se nalazi turistički lokalitet izuzetnih prirodnih ili kulturno-istorijskih vrijednosti najkasnije do momenta posjete turističkom lokalitetu.

Ako turistička agencija, drugo pravno lice ili preduzetnik ne naplati izletničku taksu, dužan je da na svoj teret uplati iznos nenaplaćene izletničke takse.

Član 42d

Turistička agencija, drugo pravno lice ili preduzetnik koji je registrovan za obavljanje turističke djelatnosti dužni su da u računima za pružene usluge posebno iskažu iznos izletničke takse, odnosno osnov oslobođanja od plaćanja izletničke takse.

Turistička agencija, drugo pravno lice ili preduzetnik koji je registrovan za obavljanje turističke djelatnosti obavezni su da vode evidenciju o naplaćenju izletničkoj taksi.

Sadržaj evidencije iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Turistička agencija, drugo pravno lice ili preduzetnik koji je registrovan za obavljanje turističke djelatnosti dužni su nadležnom poreskom organu, do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec, da dostave izvještaj o broju posjetilaca i iznosu naplaćene izletničke takse.

Član 42đ

Izletnička taksa utvrđuje se, za svakog posjetioca koji u okviru organizovanih grupa turista posjećuje pojedine turističke lokalitete, u rasponu od 0,50 € do 1,00 €.

Član 42e

Izletnička taksa prihod je lokalne turističke organizacije opštine na čijoj teritoriji se nalazi turistički lokalitet izuzetnih prirodnih ili kulturno-istorijskih vrijednosti.

Sredstva iz stava 1 ovog člana koristeće se za podsticanje, organizovanje i realizaciju promotivnih aktivnosti.

Član 42ž

Nadzor nad prikupljanjem i plaćanjem izletničke takse i vođenjem odgovarajuće evidencije obavlja nadležni poreski organ lokalne uprave.

Ministarstvo nadležno za poslove finansija vrši nadzor nad zakonitošću rada organa lokalne uprave u sprovođenju ovog zakona.

Vib TURISTIČKA TAKSA

Član 42z

Turističku taksu plaćaju domaća i strana fizička lica koja u turističkom mjestu A kategorije, na teritoriji opštine u kojoj je osnovana lokalna turistička organizacija, kao sekundarnu stambenu jedinicu namijenjenu za odmor imaju apartman, stan ili kuću.

Nadležni organ lokalne samouprave može uvesti turističku taksu i u turističkom mjestu B, C i D kategorije.

Sekundarnom stambenom jedinicom (second residence), u smislu ovog zakona, smatra se apartman, stan ili kuća za odmor, koju koristi za odmor i rekreaciju vlasnik, njegova porodica i gosti, a koja ne predstavlja prebivalište i adresu vlasnika nekretnine, ni članova njegove uže porodice.

Član 42i

Visina godišnjeg iznosa turističke takse predstavlja proizvod broja kreveta u sekundarnoj stambenoj jedinici, iznosa boravišne takse, procijenjenog broja dana pune popunjenosti kapaciteta u privatnom smještaju u toku godine i koeficijenta 0,5.

Broj kreveta u sekundarnoj stambenoj jedinici utvrđuje se u skladu sa standardom 15m² - 1 krevet.

Kao procijenjeni broj dana pune popunjenosti kapaciteta u privatnom smještaju, u skladu sa analizama, utvrđuje se 45 dana u kalendarskoj godini.

Koeficijent 0,5 predstavlja koeficijent umanjenja iznosa boravišne takse.

Način i rokove plaćanja turističke takse uređuje organ lokalne samouprave svojim propisom.

Član 42j

Prikupljena sredstva od turističke takse koriste se:

- 40% za finansiranje djelatnosti lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi sekundarna stambena jedinica;
- 40% za finansiranje djelatnosti lokalne turističke organizacije osnovane od strane organa lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi sekundarna stambena jedinica;
- 20% za finansiranje programa Nacionalne turističke organizacije.

Član 42k

Utvrđivanje, obračun i nadzor nad plaćanjem turističke takse vrši nadležni poreski organ lokalne samouprave.

Ministarstvo nadležno za poslove finansija vrši nadzor nad zakonitošću rada poreskog organa lokalne samouprave u sprovođenju aktivnosti iz stava 1 ovog člana.

Član 42l

Na odnose koji nijesu posebno uređeni ovim zakonom, a koji se odnose na plaćanje turističke takse, primjenjuje se zakon kojim se uređuje poreski postupak.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 43

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - turistička organizacija, ako:

- 1) započne da obavlja djelatnost prije upisa u Registar (član 18 stav 4);
- 2) ne dostavi na prethodnu saglasnost Nacionalnoj turističkoj organizaciji predlog akata iz člana 19 stav 1 ovog zakona (član 19 stav 3);
- 3) koristi prihode suprotno članu 20 stav 3;
- 4) obavlja privrednu i drugu djelatnost a nije upisana u Centralni registar privrednih subjekata (član 20 stav 4).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 2.000 eura.

Član 43a

Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - turistička agencija, drugo pravno lice koje je registrovano za obavljanje turističke djelatnosti, ako:

- 1) ne naplati izletničku taksu istovremeno sa naplatom svojih usluge (član 42g stav 2);
- 2) u računu posebno ne iskaže iznos izletničke takse ili ne navede osnove oslobađanja od njenog plaćanja (član 42d stav 1);
- 3) sredstva od naplaćene izletničke takse ne uplati u propisanom roku (član 42g stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, drugom pravnom licu koje je registrovano za obavljanje turističke djelatnosti novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 6.000 eura.

Član 44

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne plati članski doprinos u propisanom roku i visini.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 2.000 eura.

Član 44a

Novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako ne plati turističku taksu u propisanom roku i visini iz člana 42i ovog zakona (član 42z).

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 45**

Podzakonski propisi na osnovu ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 46

Pripremne radnje za osnivanje lokalne turističke organizacije koje se obavezno osnivaju u skladu sa odredbama ovog zakona izvršiće nadležni organ lokalne samouprave u saradnji sa Ministarstvom, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47

Nacionalna turistička organizacija će preuzeti službene prostorije, predmete, arhivu, opremu, sredstva za rad i druga sredstva koja je koristila Turistička organizacija Crne Gore.

Član 48

Nacionalna turistička organizacija preuzima zaposlene Turističke organizacije Crne Gore.

Zaposleni koji ne budu raspoređeni u skladu sa aktom o sistematizaciji radnih mjesta Nacionalne turističke organizacije ostvaruju prava iz rada i po osnovu rada u skladu sa opštim propisima o radu.

Član 48a

Akt o određivanju kategorije turističkog mjesta donesen do stupanja na snagu ovog zakona uskladiće se sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 48b

Turističke organizacije dužne su da usklade svoje poslovanje sa ovim zakonom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 49

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi odredba člana 92 Zakona o turizmu ("Službeni list RCG", br. 32/02, 41/02, 45/02 i 38/03).

Član 50

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

NAPOMENA IZDAVAČA

Danom stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona i drugih propisa zbog ustavne promjene u nazivu države ("Službeni list Crne Gore", br. 73/10), u zakonima i drugim propisima koji su doneseni prije Ustava Crne Gore:

- naziv: "Republika Crna Gora" zamjenjuje se nazivom: "Crna Gora";
- u nazivu državnih i drugih organa i u nazivu pojedinih akata riječ "Republika" briše se;
- naziv: "republički organ uprave" zamjenjuje se nazivom: "organ državne uprave";
- riječ "republički" zamjenjuje se riječju "državni" ili se briše.